

Károly, Kherndl Antal, Klein Gyula, Kürschák József, Lóczy Lajos, Mocsáry Sándor, Rados Gusztáv, Schenek István, Schmidt Sándor l. tt. Más osztályból Vécsey Tamás r. t. — Jegyző KÖNIG GYULA r. t. és osztálytitkár.

32. HORVÁTH GÉZA r. t.: „A magyar birodalom hemiptera faunája “

33. MÉHELY LAJOS részéről: „Új békafajok Új-Guineából.“ Előterjeszti Horváth Géza r. t.

34. HÖGYES ENDRE r. t. „A budapesti Pasteur-intézet működése 1897-ben.“

35. Elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére HORVÁTH GÉZA és HÖGYES ENDRE r. tagokat kéri föl.

NYOLCZADIK AKADEMIAI ÜLÉS.

Második összes ülés.

1898. február 21-én.

BÁRÓ EÖTVÖS LORÁND akadémiai elnök úr elnöklete alatt jelen vannak: B. Nyáry Jenő tt.; Entz Géza, Fejérpataky László, Fröhlich Izidor, Gyulai Pál, Hampel József, Hegedűs Sándor, Heller Ágost, Horváth Géza, Högyes Endre, Krenner József, König Gyula, Lengyel Béla, Lipthay Sándor, Pauler Gyula, Simonyi Zsigmond, Szász Károly, Than Károly, Tóth Lőrincz r. t.; Berczik Árpád, Illosvay Lajos, Kherndl Antal, Klein Gyula, Kövesligethy Radó, Kürschák József, Marczali Henrik, Nagy Gyula, Némethy Géza, Óváry Lipót, Réthy Mór, Schmidt Sándor, Tagányi Károly, Zipernovszky Károly, Zolnai Gyula l. tagok. — Jegyző: SZILY KÁLMÁN főtitkár.

36. Elnök úr az ülést e szavakkal nyitja meg:

„Tisztelt Akadémia!

Ülésünk rendes teendőinek elvégzése előtt egy kedves kötelességet kívánok teljesíteni, át akarom nyújtani az Akadémia első Wahrmann-ermét Mechwart Andrásnak, a ki ismételt kérésünkre hajtva, legyőzte szerénységét s közöttünk ma, mindnyájunk öröme, megjelenni szives volt.

Emlékezetünkéből még nem törölödhetett el az a körültekintő és meggyőző jelentés, melyet a Wahrmann-jutalomra vonatkozó javaslat-tételre kiküldött bizottság mult évi nagygyűlésünkön elének terjesztett.

Azt az örvendetes tudomást merítettük abból, hogy a mikor Wahrmann Mór hazafias gondoskodása folytán Akadémiánknak először adatott alkalom arra, hogy magyar állampolgárt az ipar terén úttörő munkásságáért jutalmazzon, nem az lett a kérdés, van-e arra igazán érdemes, hanem az: az érdemesek között ki a legérdemesebb.

E legérdemesebbnek mi mindannyian Mechwart Andrást tartottuk. Mechwart Andrást, ki a Ganz-gyár élén, mint egy hatalmas munkássereg vezére, ez egész óriás vállalatnak irányt jelölő vezénylő szavával, s egyszersmind a munka részleteiben önalkotta szerkezeteivel és találmányával gazdagabbá tette nemesak megbízóit, hanem a hazát is, melynek hífi polgára lett, s melynek ipari szükségleteit felismerni, és sok esetben fényesen kielégíteni tudta.

Ő állította fel azt a hengersizéket, melyen a magyar gazda aczélos búzáját megörölni tudja; ő eresztette útnek a kocsik ezreit, melyek anyaföldünk termékeit piacra szállítják; ő és munkásai terjesztik a legfényesebben szerte e hazában a jelenkor varázserejű világosságát.

Valóban habozás nélkül neki ítélhette oda az Akadémia az első Wahrmann-érmet.

Az érem itt előttem fekszik; Scharff Antal művészkeze alkotta. Egyik lapján Akadémiánk nemtője tűnik szembe, másik fölapján az ipar és kereskedelem jelvényei és a jutalmazott neve fölött a Duna által átszelt fővárosunk képe terül el; a lánczhíd, az Akadémia: Széchenyi alkotásai, s az ő alkotását, a magyar ipart jelzik a háttérben előtűnő magas kémények is.

Ezek között van otthon, ott parancsol, ott dolgozik az, ki ma, mint első, jut ez érem megérdemelt birtokába: az Akadémia nevében nyujtom azt át neki, fogadja, mint azoknak elismerését, a kiknek kötelességük hiven megőrizni Széchenyi ideáljait.

A felhangzó lelkes éljenzés lecsillapulta után főtítkár átnyújtja az érmet Mechwart András vezérigazgató úrnak, mire ez következő szavakat intézi az Akadémiához:

„Tekintetes Akadémia, Nagyméltóságú Elnök úr!

Fogadják hálás köszönetemet azon nagy kitüntetésért, a melyben ezen remek érem átadása által részesültem. A kegyelmes elnök úr szerény érdemeimet messze meghaladó elismerő szavai mélyen meghatottak, hogy úgy mondjam, megszégyenítettek, mert oly nagy megtiszteltetésre méltónak magamat nem tartom. Egyszerűen kötelességemet teljesítettem. Ugyanezért úgy veszem ezen kitüntetést, hogy az nem személyemre vonatkozik, hanem mindazokra, a kik a magyar ipar fejlődése körül fáradoznak. Ily értelemben fejezem ki még egyszer legmélyebb, hálás köszönetemet.“

Pár percznyi szünet után, miközben a jelenvolt tagok Mechwart András urat meleg kézzszorítással üdvözlik,

37. SCHMIDT SÁNDOR l. t. emlékbeszédet tart James Dwight Dana k. tag fölött. — Közzé fog tétetni.

38. A főtítkár bejelenti Barabás Miklós l. t. február 12-én és Finály Henrik l. t. február 13-án bekövetkezett elhunytát. — Az Akadémia elszomorodással veszi tudomásul két nagyérdemű tagja halálát, s az l., illetőleg II. osztályt fölhívja, hogy emlékbeszédek tartása iránt határozzanak.

39. SAYOUS EDUÁRD k. tag neje, maga és családja nevében köszönetét fejezi ki a b. férje elhunytá alkalmából tanúsított részvételért. — Tudomásul vétetik.

40. Néhai Brassai Samuel t. t. hátrahagyott kézírata a „XI. axiómáról“ hálás kegyelettel s a szabályszerű bírálat mellőzésével közzé fog tétetni.

41. A berlini Tudományos Akadémia megküldi a M. Tud. Akadémiának azon bronztáblácska egy példányát, melyet a 80 éves Mommsen Tivadar k. t. tiszteletére s kegyelele jeléül készíttetett — Köszönettel vétetik.

42. MYSKOVSKY VIKTOR l. t. emlékiratot nyujt be pusztuló műemlékeink érdekében. — Kiadatik a II. osztálynak.

43. A Vallás- és Közoktatásügyi Miniszterium megküldi a nyomdatermékek kötelespéldányai ügyében kibocsátott rendelet több példányát, mihez tartás végett. — Kiadatik a Könyvtárnak.

44. A Honvédelmi Miniszterium a Hadtörténelmi Közlemények 100 példányára előfizet s egyszersmind kijelenti, hogy az előfizetés jövőre is állandósítva van. — Öröndetes tudomásul szolgál.

45. Az osztályok 1898-ra szóló költségvetése fölolvastatván, minden változtatás nélkül egyhangúlag elfogadtatik s megerősítés végett az Igazgató-Tanács elé fog terjesztetni.